

Sygn. akt III KK 364/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Henryk Gradzik

SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej
w sprawie A. M.

skazanego z art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 lutego 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego na
niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 3 listopada 2015 r., sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej środka karnego
w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów
mechanicznych i sprawę w tym zakresie przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 3 listopada 2015 r. złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosku prokuratora o wydanie wyroku

skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar oraz środków karnych, wydanym w tym dniu – pod sygn. II K (...) – wyrokiem uznał A. M. za winnego tego, że „w dniu 30 lipca 2015 r. w ruchu lądowym na drodze publicznej w K. na ul. D. kierował samochodem osobowym marki VW Vento o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem: I – 0,42 mg/l, II – 0,39 mg/l, III – 0,34 mg/l, IV – 0,37 mg/l, V – 0,34 mg/l w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 15 listopada 2011 r. (sygn. akt II K (...)) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonych w związku ze skazaniem za to przestępstwo, przy czym czynu tego dopuścił się nie stosując się do decyzji wydanej przez Starostę K. z dnia 5 maja 2010 r. nr (...) o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B” – tj. przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Za tak opisany czyn, przy zastosowaniu art. 37b k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k., wymierzono oskarżonemu karę miesiąca pozbawienia wolności i karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin miesięcznie (pkt I wyroku) oraz orzeczono: na podstawie art. 42 § 2 k.k. środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat (pkt II), a na podstawie art. 43a § 2 k.k. świadczenie pieniężne w kwocie 10.000,00 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej (pkt III).

Wyrok ten w zakresie rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności zaskarżył osobistą apelacją A. M.. Postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 24 marca 2016 r., sygn. akt VII Ka (...), apelację oskarżonego, na mocy art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 447 § 5 k.p.k., pozostawiono bez rozpoznania i z tą datą orzeczenie Sądu pierwszej instancji stało się prawomocne.

Prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w K. wydany w tej sprawie, w części dotyczącej środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, zaskarżył na niekorzyść skazanego A. M. wniesioną w dniu 21 września 2016 r. kasacją Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zarzucił w niej „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa

procesowego, a mianowicie art. 343 § 3 i § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora i wydanie na posiedzeniu w dniu 3 listopada 2015 r. wyroku skazującego za czyn z art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i orzeczeniu wobec A. M. środka karnego na podstawie art. 42 § 2 k.k. w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres czterech lat, w sytuacji gdy prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 15 listopada 2011 r., sygn. akt II K (...), który nie uległ zatarciu, został on wcześniej skazany za występki stypizowany w art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., co spowodowało, iż orzekający Sąd dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 42 § 4 k.k. poprzez jego niezastosowanie i nie orzeczenie wobec oskarżonego dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych”. W oparciu o ten zarzut wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej jego części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego zarzut mającego istotny wpływ na treść orzeczenia rażącego naruszenia powołanych w *petitum* kasacji przepisów prawa procesowego, a w konsekwencji tego również wskazanej tam normy prawno-materialnej, jest oczywiście zasadny, co – wobec wniesienia kasacji z zachowaniem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k. – umożliwiło uwzględnienie nadzwyczajnego środka odwoławczego wywiedzionego na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. na niekorzyść skazanego A. M.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że sąd, do którego oskarżyciel publiczny kieruje wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k., z uwagi na treść art. 343 § 7 k.p.k., zobligowany jest do szczegółowej tak formalnej, jak i merytorycznej kontroli takiego pisma procesowego. W jej ramach niezbędne jest sprawdzenie, czy przedłożone przez prokuratora propozycje pozostają zgodne z uprzednimi ustaleniami stron, a także czy nie popadają w sprzeczność z przepisami prawa materialnego. W przypadku braku pozytywnego wyniku tej weryfikacji sąd nie może uwzględnić wniosku, co rodzi konieczność postąpienia po myśli art. 343 § 7 k.p.k., chyba że na posiedzeniu, za zgodą oskarżonego (art. 434 § 3 k.p.k.), dojdzie do modyfikacji

konwalidującej uchybienia, która będzie czyniła zadość kryteriom z art. 335 § 1 k.p.k.

Takiej weryfikacji wniosku prokuratora Sąd Rejonowy w K. w niniejszej sprawie nie dokonał, zaakceptował bowiem zawartą w nim propozycję orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, co było możliwe wyłącznie w oparciu o przepis art. 42 § 2 k.k. Przeoczył, że w sytuacji prawnej oskarżonego takie rozstrzygnięcie nie było możliwe. Rzecz bowiem w tym, że A. M. był już wcześniej skazany za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k. Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 15 listopada 2011 r., sygn. akt II K (...), uznano go za winnego popełnienia czynu z art. 289 § 2 k.k. (kara roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności) oraz czynu z art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (kara 4 miesięcy pozbawienia wolności), orzekając karę łączną roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 23 listopada 2011 r., a tym samym w czasie gdy skazany dopuścił się czynu z art. 178a § 4 k.k. objętego niniejszym postępowaniem (w dniu 30 lipca 2015 r.) skazanie w poprzedniej sprawie nie uległo jeszcze zatarciu. Powyższe, wobec ponownego skazania A. M. za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k., nakazywało orzeczenie dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w oparciu o przepis art. 42 § 4 k.k., w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 541), który wszedł w życie w dniu 18 maja 2015 r., a więc obowiązywał w chwili czynu.

Naruszenie przywołanych w kasacji przepisów procesowych, regulujących tok postępowania związanego z wnioskiem prokuratora, o którym mowa w art. 335 k.p.k., było przy tym rażące oraz mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, skutkowało bowiem niezastosowaniem przepisu prawa karnego materialnego o charakterze obligatoryjnym.

Implikowało to uchyleniem wyroku Sądu Rejonowego w K. w zaskarżonej części i przekazaniem w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

Procedując powtórnie, w zakresie wynikającym z niniejszego wyroku, Sąd pierwszej instancji podejmie na posiedzeniu próbę konwalidowania przez

prokuratora, za zgodą oskarżonego, złożonego wniosku w części związanej z orzeczonym środkiem karnym zakazem prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (art. 343 § 3 k.p.k.), a w wypadku braku w tym przedmiocie konsensusu postąpi po myśli art. 343 § 7 k.p.k.).

r.g.